

היום נלמד בעזרת ה':

שבת דף פו

משנה: זרע שכתב זרע הרי היא טמאה בדרגת אב הטומאה. אשה הפולטת שכבת זרע נטמאת כבעל קרי. שכבת זרע טמאה רק כשהיא ראויה להזריע.

מנין שאשה הפולטת שכבת זרע ביום השלישי לשימושה שהיא טמאה? (כלומר שביום השלישי השכבת זרע עדיין לא מסריחה והיא ראויה להזריע, ולכן טמאה הפולטת). מכך שמשה אמר לבני ישראל לקראת מתן תורה "הֲיוּ נְכֹנִים לְשִׁלְשֶׁת יָמִים אֶל תִּגְשׁוּ אֶל אִשָּׁה" (= ביום רביעי הם פרשו מנשותיהם ובשבת קיבלו את התורה), שהקפידה התורה שהם לא יהיו בעלי קרי במתן תורה, ומכך שמשה ציווה עליהם לפרוש שלשה ימים משמע שאם יפלטו ביום השלישי מהתשמיש הן נטמאות, אבל לאחר שהן טבלו בליל שבת כבר אין חשש מפליטת שכבת זרע, כיון שכבר עברו ארבעה ימים מהתשמיש והשכבת זרע מסרחת וטהורה הפולטת.

מנין שמותר לחמם מים ביום השלישי למילה שחל בשבת? שנאמר לגבי אנשי שכם שמלו "וְהִי בְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי בְהִיוֹתָם כְּאָבִים", משמע שגם ביום השלישי למילה הם היו בחזקת מסוכנים.

גמרא: 'עונה' משמעותה או יום או לילה.

לדעת רבי אלעזר בן עזריה - הפולטת שכבת זרע ביום השלישי לשימושה טהורה. כגון ששימשה ביום חמישי ופלטה בשבת, ואין זה משנה אם שימשה בתחילת ליל חמישי ונמצא ששהתה ארבע עונות שלימות (= ליל חמישי, יום חמישי, ליל שישי, יום שישי), או ששימשה ביום חמישי סמוך לחשיכה ונמצא ששהתה רק שתי עונות שלימות (= קצת מיום חמישי, ליל שישי, יום שישי), שלדעתו הולכים אחר הימים, והפולטת לאחר ג' ימים טהורה.

לדעת רבי ישמעאל - הפולטת ביום הרביעי לשימושה טהורה. ולכן לפעמים יש לה ארבע עונות שלימות שאם תפלוט בהן היא טמאה, כגון ששימשה בסוף יום רביעי היא

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

טמאה עד ליל שבת (= ליל חמישי, יום חמישי, ליל שישי, יום שישי). ולפעמים הם חמש עונות, כגון ששימשה בתחילת יום רביעי (= יום רביעי, ליל חמישי, יום חמישי, ליל שישי, יום שישי). ולפעמים הם שש עונות, כגון ששימשה בתחילת ליל רביעי (= ליל רביעי, יום רביעי, ליל חמישי, יום חמישי, ליל שישי, יום שישי). שגם לדעתו הולכים אחר הימים, והפולטת לאחר ד' ימים טהורה.

לדעת רבי עקיבא - תמיד יש לה חמש עונות שלמות שאם היא פולטת בהם היא טמאה, ולכן אם היא שימשה באמצע עונה, נותנים לה קצת מעונה שישית (להשלים מה שנחסר מעונה ראשונה) שאם תפלוט בה היא נטמאת, כדי שיהיו לה חמש עונות שלמות.

הגמרא תביא לקמן שלדעת חכמים ביום חמישי פרשו ישראל מנשותיהם, ולדעת רבי יוסי ביום רביעי. ולדעת כולם בשבת ניתנה תורה, ובליל שבת טבלו הנשים לטהר את עצמן מפליטת השכבת זרע.

הגמרא מקשה שבשלמא רבי אלעזר בן עזריה סובר כרבנן שביום חמישי הם פרשו מנשותיהם (שהרי לדעתו הפולטת ביום השלישי לשימושה טהורה), ורבי ישמעאל סובר כרבי יוסי שביום רביעי הם פרשו מנשותיהם (שהרי לדעתו הפולטת ביום הרביעי לשימושה טהורה), אבל כמו מי סובר רבי עקיבא? הגמרא מתרצת שרבי עקיבא סובר כרבי יוסי, אולם לדעתו משה היה עולה להר סיני ויורד ממנו בהשכמה (= בימים שלקראת מתן תורה), וממילא כשמשה ירד מהר סיני לומר להם את מצוות הפרישה מנשותיהם הוא הפריש אותם כבר בהשכמה של יום רביעי בבוקר, ונמצא שהם פרשו חמש עונות שלמות (= יום רביעי, ליל חמישי, יום חמישי, ליל שישי, יום שישי).

ואף שהם היו 'טבולי יום', שהרי הם טבלו בליל שבת ולמחרת בבוקר ניתנה להם התורה ולא היה להם 'הערב שמש', בכל אופן 'ניתנה תורה לטבולי יום'. למסקנת הגמרא 'ראויה' התורה להינתן לטבולי יום (שהתורה לא הקפידה על כך), אבל באמת הם טבלו מבעוד יום, ואכן אם היו פולטות היו טובלות שוב בליל שבת אבל הן לא הוצרכו לכך.

(המשך בדף הבא ↓)

(המשך מדף קודם ↑)

הגמרא מקשה שלדעת רבי עקיבא מדוע לא ניתנה התורה בליל שבת, והרי עברו חמש עונות, ומכך שניתנה להם התורה בשבת בבוקר משמע שצריך שש עונות? הגמרא מתרצת שהקב"ה לא רצה לתת להם את התורה בסתר ובלילה, ולא בגלל שצריך שש עונות.

הטעם שהם לא טבלו בשבת בבוקר הוא כדי שלא יהיו אלה הולכים לקבל תורה ואלה הולכים לטבילה.

דעה נוספת בענין פולטת שכבת זרע: לדעת חכמים צריך שיעברו שש עונות שלמות כדי שהפולטת לא תטמא, שהם סוברים שביום רביעי בהשכמה הם פרשו מנשותיהם, והפולטת בליל שבת נטמאה וטבלה בשבת בבוקר, ולכן ניתנה תורה בשבת בבוקר ולא בליל שבת.

מתי ניתנו עשרת הדיברות: לדעת כולם בראש חודש סיון הם הגיעו למדבר סיני, ובשבת ניתנה התורה. לדעת רבי יוסי ראש חודש סיון חל בזמנם ביום ראשון, וביום רביעי הם פרשו מנשותיהם, וא"כ התורה ניתנה בשבת בז' סיון. לדעת רבנן ראש חודש סיון חל ביום שני, וביום חמישי הם פרשו מנשותיהם, וא"כ התורה ניתנה בשבת בו' סיון.

נמצא שלדעת רבי יוסי היו ג' ימי פרישה ולדעת רבנן היו ב' ימי פרישה.